

Apel

w obronie zagrożonego dziedzictwa przyrodniczego Polski

Oświadczenie Komitetów Naukowych: Ochrony Przyrody, Botaniki, Ekologii i Zoologii przy Wydziale II Nauk Biologicznych Polskiej Akademii Nauk

Wobec powtarzających się wypowiedzi niektórych polityków oraz działaczy gospodarczych i samorządowych, jakoby ochrona przyrody w Polsce była nadmiernie rozwinięta i hamowała rozwój gospodarczy kraju, my, członkowie wyżej wymienionych komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk stwierdzamy, że opinie takie są niezgodne ze stanem rzeczywistym. W porównaniu z innymi krajami europejskimi odsetek obszarów chronionych w rezerwach i w parkach narodowych jest w Polsce dwukrotnie mniejszy (stanowi tylko 1,5% powierzchni kraju). Na pozostałych, znacznie mniej restrykcyjnie chronionych obszarach (np. parki krajobrazowe czy obszary Natura 2000) jest dopuszczona działalność gospodarcza, choć z pewnymi ograniczeniami.

Podkreślamy, że przyroda jest wartością ponadczasową i jako dobro narodowe ma służyć wielu pokoleniom. Do jej ochrony zobowiązane jest państwo i jego obywatele przez prawo krajowe i unijne, a także względy rozumowe i moralne. Kłopoty z prowadzeniem w Polsce inwestycji nie tkwią w nadmiernej ochronie przyrody. Najczęściej przyczyną trudności jest rozdrobniona własność gruntów i indywidualne interesy osób lub grup, a także nieobecność kadr z wykształceniem przyrodniczym lub nie uwzględnianie ich opinii w procesie planowania inwestycji i podejmowania decyzji administracyjnych. Nie byłoby takiego napięcia konfliktów wokół obwodnicy Augustowa, gdyby kierowano się interesem Państwa i wzięto pod uwagę opinie przyrodników już przy opracowywaniu koncepcji całej drogi, a nie stawiano społeczeństwo wobec ultymatywnie projektowanych osobnych jej odcinków pod dyktando lokalnych interesów.

Uważamy, że należy minimalizować możliwość powstawania konfliktów w tym zakresie m.in. przez:

- a) dopuszczenie współdziałania myśli przyrodniczej na etapie planowania inwestycji;
- b) sporządzanie raportów oddziaływania na środowisko z większym udziałem przyrodników, zgodnie z prawem unijnym;
- c) zatrudnianie przyrodników w strukturach administracji państwowej, w tym na szczeblu centralnym i lokalnym;

Uwzględnienie tych postulatów znacznie zmniejszyłoby listę konfliktów, jakie pojawiają się na styku ochrony przyrody i gospodarki oraz pozwoliłoby uniknąć groźących nam kar za nieprzestrzeganie restrykcyjnych w zakresie ochrony przyrody przepisów unijnych.

Warszawa, dnia 23. 02. 2007 r.

Za Komitet Ochrony Przyrody PAN - przewodniczący prof. dr hab. Ludwik Tomiałojć

Za Komitet Botaniki PAN - przewodniczący prof. dr hab. Waldemar Żukowski

Za Komitet Ekologii PAN - przewodniczący prof. dr hab. Piotr Dawidowicz

Za Komitet Zoologii PAN - przewodniczący prof. dr hab. Krzysztof Jażdżewski

Zastępca Przewodniczącego Wydziału II Nauk Biologicznych Polskiej Akademii Nauk -
prof. dr hab. Wiesław Bogdanowicz